

ТЭЛЕПРАГРАМА НА НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ – на 3-й старонцы

Свабода, роўнасць, братэрства!

Беларусь

БЕЛАРУСЬ

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЫ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ
ДЗМЯКРАТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА

• Заснавана ў 1991 годзе • №6 (62). • Субота, 7 жніўня 1999 г. • У розніцу кошт 10000 руб.

Навіны, палзеі, факты

Стымулы што трэба

Да вёскі сёня прыкавана ўгава ўсей краіны. Галубоная проблема, якая хвалюе кожнага з нас: ці будзем з хлебам? На дзяржаўныя хлебапрыёмныя пункты абоюха пакуль паставляеца не так, як трэба. А трэба, каб да 1 верасня ўсе гаспадаркі выканалі дзяржзаказ. Для гэтага дзяржава прадугледзела добрыя стымулы: сёня пшаніца з сярэднім класам клейкавіны каштуе 150 долараў за тону. Гэта вышэй за сусветны кошт. Па курсу долара на чорным рынку выходзіць 67500 беларускіх рублёў за 1 кг. Па курсу нацбанка 40200 рублёў. За харчавае жытва дзяржава давае 93 долары (па курсу на чорным рынке — 42000 за 1 кг, па курсу нацбанка — 25000 руб.). Тона ячменю піварнага каштуе 130 долараў (1 кг — 58500 і 35000 рублёў), ячменю харчовага — 120 долараў (1 кг — 54 і 32 тыс. руб.), аўса — 130 долараў 1 тона.

Так што той, хто сёлета прадаець дзяржаве мноства хлеба — азападицца.

Нібы божая кара

Хоцімскі раён у "застойных" гады быў адным з лепшых на Магілёўшчыне па развіціі сельскай гаспадаркі.

За гады ж "пераходовы" краіні-прыхватыкатары ўсіх рангаў, ад гаспадарак да рапыканкама, давялі эканоміку раёна, якія дзяржава, а тут яч, нібы божая кара, навалилася на самы ўсходні куток Беларусі, Хоцімшчыну, страшная засуха. У траўні прыйшоў толькі адзін добра даждж, у чэрвені — ніводнага, у ліпені да пачатку жніва — таксама. У гэтыя ж дні, калі ўборка пайшла шырокім фронтом — зачастую дажджы. І цяпер новаму краініку, старшыні рапыканкама Генадзю Сцефаненку разам з частковым абноўленым "дзірэктарскім корпусам", хоць плач: як выкананца дзяржзаказ на продаж хлеба? У некаторых гаспадарках добра, калі хопіц зерня, каб засыпаць у засекі хоць насынені фонду. На фураж пойдуть толькі адходы.

Уся надзея на больш моцныя гаспадаркі раёна, якія, магчыма, з салідарнасці, возьмуть на сябе цяжар слабых.

(Наш. кар.)

На высокі ўраджай спадзёвы няма

Чым бліжай даждынкі, tym відавочней, што высокім ураджай сёлета не будзе. Ён будзе ніжэйшым за лётані.

Пінскі і Столінскі раёны ўжо неўзадаўгі завершыць уборку, а па ўсёй

Брэсцкай вобласці эката ўжо больш паловы зборожа. Сярэдняя ж ураджайнасць на перавышае 22 ц/га. А убіралі найлепшы па леташнім ураджай калгас імя Куйбышава Жабінкаўскага раёну намалату толькі па 32,7 ц/га ў сярэднім.

У цэлым жа ўраджай яровых на 3—4 цэнтнеры ніжэй леташняго. Да і трэба ж не забываць, што гэта "бункерныя" цэнтнеры, "амбарных" жа акаюца менш.

Сымон Свістуновіч. Выгарэла ўсё!

Так, э халает у голасе, паведамі дырэктар Клімавіцкага саўгаса-тэхнікума Яўген Анатольевіч Барысевіч.

З вясны на палетках вучэнай гаспадаркі гэтаі установы радавала вока руны яровых пасеву. Сладзяваліся на добры ўраджай. А летняя спёкі перакраслі ўсе спадзяванні і тут зарас гаруоць, што ўраджаю хопіц толькі што на насенне.

(Наш. кар.)

А ў нас нядрэні!

Пяць гаспадарак Касцюковіцкага раёна сёня спраўляюць дажынкі. Гэта калгасы "Дуброва", "Прагрэс", "Новая жыцці", імя Карла Маркса і "Радзіма". Лепшыя намалоты — у калгасе "Дуброва". Тут сабрана зборожа ў сярэднім па 20 ц/га. А ячменю намалочана сёлета на 35 ц/га.

Віктар БОНДАРАЎ.

На жніве — беларускія камбайні

Новыя зборожаўбачарчныя камбайні з маркай "Гомсельмаш" ўключыліся ў работу на Магілёўшчыне. Па чатыры гэтыя новыя складаныя машины накіраваны ў міжгаспадарчую механизаваныя атрады Магілёўскай і Шклоўскай рапыграпрамтэхнікі.

Уся тэхніка набыта за сродкі абласнога бюджету. Каб не распыляць яе на калгасах і саўгасах, аблыванкам вырашыўшы ў міжгаспадарчую камбайні ў міжгаспадарчыя атрады.

Сёлета такія атрады працуяць у 16 раёнах вобласці. У іх распрадажні 66 камбайні.

Мікалай НАЗАРОВІЧ. Пенсіі зноў уздаслі

У жніўні зноў зроблены пераразлік пенсіі. Мінімальная пенсія складае 3 млн. 855 тыс. рублёў, а сярэдняя — 9 млн. 2 тыс. Максімальная пенсія працуючым пенсіянерам вызначана па памеры 10 млн. 783 тыс., непрацуючым — 14 млн. 854 тыс.

Самую ж вялікую максімальную пенсію атрымаюць у жніўні шахцёры — 18 млн. 926 тыс. руб.

Віншчум

ГАРЭЛАВУ Веру
з днём нараджэння, жадаем
шчасця і ўсяго самага наилепшага.

Лена, 10 год, в. Муравец,
Клімавіцкага раёна.

Аб'явы

Продаю: котедж 2- этажны, сарай, погреб, гарах, бани. Имеются телефон, земельны участок в п. Говяды, Шкловский р-н. Обращаться по телефону 97-0-02 в любое время.

***

Працягваеца падпіска на газету "Беларускі Ўсход" з любога чарговага месяца. Пры афармленні падпіскі ў жніўні на верасень і да канца года падпісная цена на 1 месяц 32 тыс. руб., на 2 — 64 тыс. руб., на 3 — 96 тыс. руб. і да канца года — 128 тыс. руб.

***

Рэдакцыя газеты "Беларускі Ўсход" запрашае на работу волынных журналистаў, спрэктыкаўванных аператараў камп'ютарнага набору, прадаўцу газету ў розніцу (прадаўцу ва ўсіх раёнах Магілёўскай вобласці). Справыкі па телефону в.Хоцімскому: 22-9-89; 22-0-09 | 21-7-55.

На вуліцы ў Крычаве.

Фота В. Бысава

● ЭКАНАМІЧНЫ КАМЕНТАР

Упершыню ў гісторыі Беларусі калгасы пераадаюцца ў аренду фермерам

У Беларусі даве з паловай тысячы калгасаў і дзяржасаў. Але па звестках з міністэрства сельскай гаспадаркі фінансавую самастойнасць маюць толькі 68, калі 0,3 працэнта. І тут здымкі становішчы ўлады мусіць нешта рабіць. Гэта вясной на пляцішках веснавой сіўбы краініцтва Віцебскай вобласці павінна было вырашыць цяжкую задачу: які такі фокус зрабіць, каб цэлы шэраг калгасаў бы кінуць насеенне ў зямлю. Ну хаты ў пазынчыне не вялікія насенавыя работы. Мы дажыліся там да таго, што і выехаць у поле нават не было на чым. Характэрны прыклад — калгас "21-ы партз'язд" Віцебскага раёна: з чатырохнадцатці трактараў ні адзін не змог прысяці тэхагляд і нікія гарантіі, што дазвяждае да поля, не было. Дарэчы, і ў мінулы год калгас не сям. І раён прымусіў рабіц гэта людзей сельгасаў. І Уладзімір Рашынскі, які да гэтага пасляхова працаўваў на сваіх сямідзесяці гектарах, за справу ўзяўся. І пасёлка селіц у Тэрнін, і тэхніка ў яго пашыла, і людзі заварушыліся. І мясцовыя чыноўнікі ўбачылі, што ёсць нехайка выйсце са становішча. Вось цяпер, на апошнім падсядзенні аблыванкамі яго старшыня Уладзімір Андрэянчанка паставіў пытанніе рубам: траба знайсці яшчэ 58 фермераў, якія ўзялі ў аренду яшчэ 58 калгасаў, дзе жыццё стала

ўжо зусім немагчымым. Але пакуль што пошуки жадаючых набыць сабе дадатковыя турботы ідучы марудна.

Па-першое, беларускі ўласнікі за гады існавання сістмы добра зразумелі: у нас з дзяржавай, дзе за

канадаўчая база вельмі хісткая, у таякіх гуліцы нябяспечна. Бы існаві пакуль толькі два асноўныя

правілы: калі справы пойдуть добра, у цібі могуць ўсё адзабраць, а

самога адзіннаваць за краты, як тое

адбылося з вядомым на Беларусі

двойчым героям Васілем Старавітавым, і другое правіла — калі спра

вы пойдуть драны, цябя могуць

пасадзіць усёроўна — за раскрыданне калгаснага добра. Менавіта

таму народ арэндаваць калгасы ні

у Віцебскай вобласці, ні у якой іншай не рвецца, хаты на Беларусі

дзве з паловай тысячы калгасаў і якраз

столкні саўнічнай аренду

анатоль ГУЛЯЕУ.

Прыгожае жыццё — кароткае. Застрэліўся (ці быў забіты?) ў сваім рабочым кабінэце намеснік дырэктара Магілёўскага АК Банка "Поиск" Эдуард Шведаў

На гэтам факту Магілёўскай абласнай працягуратурай вядзецца следства.

У перадсмартыным пісьме Э.Шведаў напісаў, што ў работе быў дашучаны парушнікі фінансавай дысципліны.

Раней праваахоўным органам быў ўзбуджана крымінальная справа і вядзецца следства па фактах нядбайнасці ў выдачы кредиту ін-

Старшыню БНФ не выбрали

У мінулья дні адпачынку у Мінску адбўйся шоўсты з'езд БНФ. Першая сесія з'езду скончылася "нічёй".

Ніводзі з 7 кандыдатаў, вылучаных на пасаду старшыні БНФ, не наўбраў наеходнай па Статуту колькасці галасоў. Вырашана, што у вέрасні адбудзеца другая сесія шоўсты з'езду Фронту.

Рэпартараж Юрыя Дракархуста
са з'езду чытایце на 2-й старонцы.

● ГАЛІТЫКА**Аляксандар ЛУКАШЕНКА:****"Беларусь ніколі не будзе каменем на шыі Расіі"**

Аб перспективах стварэння саюзной дзяржавы Беларусі і Расіі, а таксама аб перашкодах, што ўзнікаюць на гэтым шляху, што размоваў у інтэрв'ю, якое 30 ліпеня даў журналистам газеты "Российская Федерация" прэзідэнт нашай краіны Аляксандар Лукашэнка. У ходзе дыалогу (а ён працягваўся больш за гадзіну) кіраўнік дзяржавы адказаў на пытанні, якія хаваюцца чытачу і супрадуктуку гэтага выдання, і які ўсіх грамад-

зян Paci.

Аб сваёй прыхільнасці да ідэі агульнай інфармацыйнай прасторы гаварыў у інтэрв'ю і Аляксандар Лукашэнка: "Гаўпойнае, каб у Расіі ведалі праўду аб Беларусі", — лічыць ён Кіраўнік дзяржавы пажадаў штотыднёвіку "Российская Федерация" стаце "першай ластаўкай" на адзінм інфармацийным полі Саюза, застаючыся пры гэтым абектыўным і прыстойным выданем.

Закрануўшы тэму прэзідэнцічных выбараў, якія, згодна з Канстытуцыяй, адбудуцца ў Беларусі ў 2001 годзе, Аляксандар Лукашэнка энту падвердзіў, што гатоў забесцечыць на іх свабоднае і дэмакратычнае волевыяўленне грамадзян. "Калі да таго часу мы прыйдзем да саюзной дзяржавы, мягкай прыяджаючы кандыдаты ў прэзідэнты і з Расіі. І гатоў на аднолькавых правах канкурураваць з любым палітыкам", — сказаў ён.

Міх тым, форма і структура будучага аўгданізму Беларусі і Расіі канчаткова не зацверджаны да гэтага часу. Мягкі расійскі варыянт Саюзнага дагавора, па сутнасці, не мяніе сенсінінага становішча спраў, лічыць прэзідэнт. Але і радыкальны праект уваходжання Беларусі ў саюз Расіі шасцю або

ласцямі, агучаны расійскім СМІ, на яго думку, не прыымальны для нашай краіны. "Я ніколі не дапушчу, каб Беларусь стаціцца свой суверэнітэт і назэлжнасць, — заявіў Аляксандар Лукашэнка. — Мы гатовы вырашаць любыя пытанні, якія узімкаюць, толькі на раундпрачай асноўве".

Да найбольш актуальных проблем, якія трэба вырашаць да стварэння саюзной дзяржавы, прэзідэнт адносіць пытанніне аб агульной валюце Саюза і аб механізме эмісіі ў адзінай дзяржаве. Кіраўнік дзяржавы катэгорычна абвергнуў думку, якая бытую ў Расіі, а быт, што ў выпадку аўгданізму Беларусь істотна аслабіць эканоміку сваёй ўсходняй суседы. "Мы не будзем каменем на шыі Расіі", — сказаў ён.

У час інтэрв'ю расійскія журналісты не моглі абыці ўгавай выступленне прэзідэнта Беларусі на пасяджэнні Парламенцкага сходу Беларусі і Расіі, якое атрымала шырокі грамадскі рэзананс. Адказаваючы на пытанне аб прычынах, якія вымусілі яго зрабіць разія заявы ў адрас Paci, Аляксандар Лукашэнка падкресліў, што ідэя Саюза для яго — гэта святое, а крытыка прызначалася "расійскім элітам", якія тармозіць працэс стварэння саюзной дзяржавы, разыгрываючы інтаграцыйную карту ва ўласных інтэрэсах. "Пакуль усе апытанні грамадскай думкі сведчыць адным, што і расіяне, і беларусы падтрымліваюць Саюз, нам нельга упустіць час", — сказаў прэзідэнт.

BELTA.

НІХТО НЕ ПЕРАМОГ**(РЭПАРТАЖ СА З'ЕЗДА БНФ)**

У нядзелю, першага жніўня, з разніцай дэлегатаў з'езду аблікоўвалі вельмі важнае працэдурнае пытанне: як абраць кіраўніцтва Фронту. Зянон Пазняк і ягоныя прыхільнікі настойліва на тым, каб спачатку абраць старшыню, які б потым працягнаваў з'езд склад Сойму і спіс намеснікі кіраўніка. Аланенты дзеючага старшыні працягнуўвалі, каб лідэр руху і Сойму абрацілі адначасова. Пасля некалькіх галасаванняў, якія супрадаваліся гарачымі спрэчкамі, было вырашана спачатку абраць старшыню. Інакш чытаны, праўша прапанаваў Пазняк і ягоныя прыхільнікі, што напярэд з'езд з'яднаваўся ў складзе Сойму, каб міністэр працягнуўваць з'езду ў выпадку сваіх выбранняў Зянону Пазняку і кіраўніку аргакамітэту з'езду Вінцук Вячорку. Пасля пачалася вылучэнне кандыдатуры на кіраўніка Вінцука Вячоркі і выкарысталі прадстаўленія ім час для агітации за сваёго кандыдата. Спадар Вячорка ў сваім выступе сказаў, што дыскусія, якая разгарэлася ва Фронце, свядчыць аб з'яўленні ў руху парагасткай дэмакратызму. Ён усклаў віну за магчымы раскол Фронту на Зянона Пазняка, падвадмы, што напярэд з'езд з'яднаваўся да Сойму, і спіс намеснікі кіраўніка. Аланенты дзеючага старшыні працягнуўвалі, каб аблікоўвалі руху і Сойму, каб прапанаваў Пазняку, якія міністэр працягнуўваў з'езду ў выпадку сваіх выбранняў. Інакш чытаны, праўша прапанаваў Пазняк і ягоныя прыхільнікі, што напярэд з'езд з'яднаваўся ў складзе Сойму, каб міністэр працягнуўваў з'езду ў выпадку сваіх выбранняў.

Некаторыя з іншых кандыдатаў, зняўшыхі свае кандыдатуры на кіраўніка Вінцука Вячоркі, звязалі ўагу на то, што ў спісе сябраву Сойму, якія працягнуўвае Пазняк, няма прызвішчаў ніводнага з яго аланентатаў. У той час як у Соймавым спісе Вінчука ёсць і Пазняк, і шэршт прыхільнікі дзеючага старшыні. Калі засталася толькі два кандыдата, было вырашана заслу́хваць па два выступы за Пазняка і за Вінчука. Прафесар Мікалай Крукоўскі ў сваёй прамове адзначыў, што толькі

Зянон Пазняк валодае Харызмай, якой няма ў ягоных канкурэнтаў. Мастак Алеся Пушкін выказаўся за перамены ва Фронце, якія на ягоны погляд, уласцівы Вінчуку Вячорке. Ён дадаў, што найлепшым варыянтам быў бы падзел галасоў. Які дзіўна, здзенійнічай менавіта гэтыя, амаль неверагодныя варыянты, які ўгадаў спадар Пушкін.

Пасля ўсіх прамоваў і выступаў пачалася патаемнае галасаванне за старшыню. У 4 гадзіны на трывалы з'езд выйшаў старшыня падліковай камісіі Барыс Хамайдай і паведаміў вынікі галасавання. У ім з'яўліўся ўдзел 313 дэлегатаў. За Вінчуку Вячорку выказаліся 152 чалавекі, супраць — 160 дэлегатаў. За кандыдатуру Зянона Пазняка аддзялі свае галасы 156 дэлегатаў. Супраць — роўна столькі ж, 156 чалавек.

Пасля Статуту Фронту старшыней лічыцца той, за каго выказаўся большасць дэлегатаў з'езду, зняўшыхіх узел на галасаванні. Большасць не выказаўся ні за воднага кандыдата. Па працягненні выконаючага абавязкі старшыні Фронту Лявону Баршчукага дэлегаты прынялі рашэнне ў верасні правесці другую сесію з'езду.

Юрый ДРАКАХРУСТ.

Ці павінна Беларуская апазіцыя пасля 21 ліпеня памяняць тактыку і стратэгію паводзінаў?

Некаторыя аналітыкі лічаць, што жорсткім процістаяннем з уладай сеінне не зменшы. Тому траба сення, што называюцца ісці ў абыход. Каб зламаць гатую сістему, мала атакаваць і крытыкаўцаў уладу з фону. Траба імкнучы падвараці яе знутры. Якія формы павінны адбывацца перамовы паміж уладай і апазіцыяй? Гэтыя пытанні аблямкуюцца. Саюзникі старшыні ў аднінані дэмакратызмамі Аляксандар Дабровольскі і палітолаг Аляксей Кароль.

А.Дабровольскі.

Справада пасля 20 ліпеня апазіцыя павінна задумца над тым, якія павінны быць сістэматычныя і тактычныя. Тому траба зрабіць іх апазіцыю з'яднанай аўтэнтычнай. І гэта павінна быць заснавана на апазіцыі падчас дасягненія і знутры. Іншыя пытанні не зменшы. Тому траба з'яднанай аўтэнтычнай апазіцыі падчас дасягненія і знутры. Іншыя пытанні не зменшы. Тому траба з'яднанай аўтэнтычнай апазіцыі падчас дасягненія і знутры.

А.Дабровольскі

Задаўшы пытанні на іхтую ўладу, таму што ўсё ж такі дата 20 ліпеня мае не кароткотэрміновае значэнне, а практыка падчас дасягненія і знутры. Неканстытуцыйніцы, нелігітимнасці, гэтыя пытанні будзе пастаянна.

Я асаісці лічу, што не бывае не-эфектувай стратэгіі апазіцыі.

А. Кароль.

Змена тактыкі і стратэгіі пасля 20-га ліпеня немагчыма асэнсаваць не ўгляджаючы ў папярэдні перыяд. Што гэта была за стратэгія і тактыка? — і стратэгія і тактыка былі прадметамі стана таго рэжыму, які ўсталяваўся пяць год таму назад. Тому апазіцыя па-сінусы праводзіла туго стратэгію, якую вызначала раней у больш-менш публічны перыяд магчымасці для дзеянняў. І падлікі новага пакалення, новых маладых палітыкі па сутнасці апазіцыя не падтрымала.

Андан адбылося і то, што варта апазіцыяць як кіршталпізацию дэмакратычнай апазіцыі. Што дала тая стратэгія і тактыка? Можна крытыкаўцаў і трэба крытыкаўцаў, апазіцыяць, што не зроблено таго, што можна было зрабіць і, галоўнае, прыграіць перыяду перфэрманса 96 года. Вось з гэтага перыяду трэба было тутыкнуць і ўзяць пытанніне апазіцыі, якую вызначала раней у больш-менш публічны перыяд магчымасці для дзеянняў. І падлікі новага пакалення, новых маладых палітыкі па сутнасці апазіцыя не падтрымала.

Андан адбылося і то, што варта апазіцыяць як падтрымку дэмакратычнай апазіцыі. Што дала тая стратэгія і тактыка? Можна крытыкаўцаў і трэба крытыкаўцаў, апазіцыяць, што не зроблено таго, што можна было зрабіць і, галоўнае, прыграіць перыяду перфэрманса 96 года. Вось з гэтага перыяду трэба было тутыкнуць і ўзяць пытанніне апазіцыі, якую вызначала раней у больш-менш публічны перыяд магчымасці для дзеянняў. І падлікі новага пакалення, новых маладых палітыкі па сутнасці апазіцыя не падтрымала.

Мы не бачым, каб беларускія ўлады зараз гатовы были дапусціць дэмакратычную уладу. Тайна пракіненне таксама немагчыма.

Што датычыцца пазіцыі Захаду, то

Кавуны і бульба — у адной цапе

На галоўным рынку стады — Камароўцы у гэтыя дні кошт пад'ёмных бахчавых і маладой беларускай бульбы зраўняўся — 80 тысяч рублёў за кілаграм.

За апошнія тыдні кавун "скіні" цапе на трох разы і, відавочна, надалей будзе танінец. А вось ці скіне цапе наш "другі хлеб"? Гэта пытанне хвалюе сеінне, напэўна, многіх.

На Камароўцы гуркі апошнім часам можна набыць па 40—50 тыс. за кілаграм, памідоры — па 170—180 (зрэдку і за 120) тысяч рублёў, капусту за 70—90 тысяч, а вось цыбулю добраў трывалеца ў межах 180—200 тыс. за кілаграм.

Як бачна чытачу, базарныя цэнры на реённых гаратах Беларускага Усходу крху вышэйшыя. А трэба б наадварот...

Запісай
Віталь ЦЫГАНКОУ.

Программа телевидения

Больш прагматызму

Тым, хто негатыўна ставіцца да прэзідэнта Беларусі, найбольшае, што можна зрабіць, гэта дэмакратызація пагардлівае стаўненне да Аляксандра Лукашэнкі (што і робіць частку польскіх сродкаў масавай інфармацыі). Гэта абражает не толькі Лукашэнку, але і яго выбарчыя.

Польская сродкі масавай інфармацыі заклікаюць:

— З прэзідэнтам, названым узурпаторам, прыстойных людзям трэба парваць кантакты, падтрымліваць беларускую апазыцыю, якая цяпер больш і больш эмігруе, асабліва ўцекача-«героя», старшыню распушчанага Вярхонага Савета 13 склікання, камуніста Сямёна Шарэцкага. Вядома, Лукашэнка сліп прагніць свае паўнамоцтвы. Аднак Лукашэнка «узурпатор», падтрыманы грамадскасцю, а пазней, якая бароніць старую канстытуцыю з'яўляецца выразнай меньшыней.

Таму ў выпадку з Лукашэнкам дэмакратычны свет бездапаможны. Парыўнанне Лукашэнкі з Мілошавічам абсурднае, да таго ж ізаяўльшы Беларусі найбольш карыстаецца Расія. А дакладней — антызаходнія

і альтэрнатыўныя постсавецкія колы. Асабліва для Польшчы гэтая выдэйства важная. Беларусь і вакхны транзіты шлях на Захад, бар'ер, які аддзяляе ад Расіі. Да таго ж Беларусь — новая Радзіма тысяч палікаў. Тому палітыка Польшчы ў данынені да Беларусі павінна базавацца на падставе пытання блескі дэргавы і абароны павалі палікаў, якія ў Беларусь жывуць. Палітыка Лукашэнкі рэкамендуеца ацэніваць як недэмакратычную паводкі, але з пункту гледжання вынікаў, якіх такая палітыка насы для Польшчы. Калі Лукашэнка аддаляе Беларусь ад Захаду, Польша павінна стаць апошнімі краінам, якая гэта успрымала.

Аднак цікава дэмакратызація Беларусь супраць волі большыні народа. Дзеянні Лукашэнкі нельга ацэніваць праз прымы беларусіх так званых дэмакрату, некаторыя з якіх па просту абломкі посткамуністычнай наменклатуры, якая канфліктавала і канфліктуе з наменклатурай з атачэння Лукашэнкі. Як сур'ёзна ацэніваць апазыцыю, якая сама не можа з'яўніцца і атрымала падтрымку грамадства. Акцыі пратэсту, арганізаваныя гэтай апазыцыяй — паразы, якія кампраметуюць Асабліві ганебнымі з'яўляючыся выбары прэзідэнта 16 - га траўня.

Прычынай слабасці пратэсту не ёсьць рэпрэсіі з боку Лукашэнкі. У Бе-

ларусі, у адрозненіі ад трактаванай як дэмакратычнай Расіі ніхто не стряле ў парламент, не згніту там ніводзін чалавек. Затрыманне некалькіх падзраў апазыцыі і ўздельнікі акцыяў могуць узраць толькі маладое пакаленне, а не тых, хто памятае савецкі часы, НКВД і КДБ. А рэальным Лукашэнкі больш лагоды на парыўнанні з Польшчы у 80-і гады. Ідэалычна было бы суседства з дэмакратычнай дэражвой, але гэта не азначае, што кожнае недэмакратичнае аутаматычна становіцца ворагам Польшчы. На парыўнанні з некаторымі празходнімі славянскімі дэражвой Беларусь быцца азіс дэмакраты і працу чалавека. Польшчы мусіць перш за ўсе памятаць пра сваю Бяспечку, польскую дысплярну на Гродзенскіх, а беларускім дэмакратам дапамагаць у такой ступені, у якой гэта адпавядае яе статычным інтэрэсам. Гэта не прафлема Польшчы, што беларускія апазыцыянеры не маюць падтрымкі ў народзе. Клапаціца Польша павінна пра польскі бізнес у Беларусь, развіццё ў Беларусь польскай культуры, для чаго трабу прыцягваць польскую меншасць, а не амбіцыі яе падзраў.

Антоній Падольскі, сакратар праграмы Польскага радыё «Палонія» для слухачоў у замежжы.

КРЫХУ ГІСТОРЫИ

валі маскоўскае войска — у 1368, 1370 і 1372 гадах.

Падчас аднаго з паходаў, узяўшы з Маскоўскага Князя Дзімітрыя Іванавіча (пазней названага Данскім) вялікі выкуп — як свядчыць летапіс, «дары многія, незлічона золата, серабра, жемчугу, сабалеў», скажу века-помнія слова: «Хоць я табой і памір'юся, але хачу ячэ тую славу сабе учыніць што вялікі Князь Альгерд даіць сваю пад Маскоўю прыкладні». І, сеўшы на каня, пад'ехаў да гарадской сцяны і прыставіў да яе дзіду, сімвалізуючы тым поўную перамогу.

У бітве каля ракі Сіня Воды ў 1362 годзе беларускіх войска пад кіраўніцтвам Альгерда разбіла орды падольскіх, крымскіх і дунайскіх татараў і вызваліла з-пад іх улады Украінскую землю.

● КУТОК ГАСПАДЫНІ

Напиток с листьями брусники

(2 яблока, 2 ст. ложки брусничного листа, 2 ст. ложки сахара, 5 стаканов воды).

Кожицу и семенные коробки яблок залить кипящей водой, добавить промытые рубленые листья брусники, кипятить 8—10 минут. Горячий отвар процедить, добавить в него кусочки яблок, сахара.

Напиток из мяты

(20 г. сушеной мяты, 1 л. воды, 50 г. сахара, 25 г. сока клюквы или 37 г. сока красной смородины).

Мяту заварить кипятком, через 5 минут процедить через сито, смешать с сахаром и соком ягод, охладить.

Три «кита» с душистой мелочью

Смешать по 30 г. мелко нарезанных моркови и сырого картофеля с 30 г. мелкоубранных свежих капусты, добавить столовую ложку растительного масла и 20 г. мелко нарезанного укропа, и половину чайной ложечки молотого тмина или кориандра. Приятного аппетита!

СДЕЛАЙТЕ САМИ ДЛЯ СЕБЯ Пиво домашнее

(300 г. моркови, 600 г. сахарной свеклы; 7 литров воды, 5 г можжевеловых ягод, 200 г соли, 1,5 горсти шишечек (лепестков) хмеля, 1,5 ложки пивных дрожжей).

Морковь и свеклу стереть на свекольной терке, положить в 10-литровую кастрюлю, залить 5 литрами воды и поставить на средний огонь. В другую кастрюлю влить 2 литра воды, бросить туда можжевеловые ягоды, соль, хмель и тщательно размешать. Затем перелить эту смесь в большую кастрюлю, где варится морковь со свеклой и кипятить в течение получаса. После этого отсудить растёртый до 16 градусов, прибавить дрожжи и оставить бродить. Образующуюся сверху пену снимать трижды. После этого пиво можно считать готовым. Его можно разлить по бутылкам, закупорить и поставить в холодильник или в погреб.

А вдруг совесть проснется?

В 1990 году група веруючых решши восстановіць полуразрушены храм в д. Мужичок Тростинского сельсовета. Я сфотографіраваў храм і послал в Москву с просьбай пасдэйствовать в прынятіі рэшткініі о его передаче веруючым. В результате немалых мытарств 22 іюня 1990 года я заключыў договор с райисполкомом о передаче Мужикові-Ніколаевскага храма веруючым.

К середине 1992 года здание мы восстановіли на средства, собраныя с прихода і полученыя от духовенства. Но на отдельных работах денег не хватало і я обратіся в Хотімскій райіполком за помощью. РІК таковую вродзе иоказаў, но пошёл на обходную. Деньги перечислил не на расчетны счет церкви, а на счета Тростинскаго сельсовета і ПМК (строительная организация) в сумме 120 миллионов рублей. Сельсовет і ПМК производілі работы па своему усмотрению, без нашага участія и без ведома епархиального управління. Меня, как председателя приходскага совета, отстрынілі от дел вобшы, хотя ў 1994 году епархія восстанавіла меня в должності на второй срок.

Я обратілся в Хотімскій райсо-

вет за помощью. И на этот раз «помощь» оказали. Но деньги отдали со «хвосту» «Тростину». Директор совхоза Попельшчык отстраниў меня з церкви. Так і сделали. А ту работу по восстановлению здания храма, которую проделала група веруючых, Попельшчык приспісаў себе. Хотел, видимо, получить орден святого Данила.

Дальшы — больше. Попельшчык вкуне с зам. пред. райисполкома Курзенковым организаваўся в деревне заговор, подговарівая народ против меня, чтобы, коль я добровольно не ухоху, отстраниў меня з церкви «с помошчю народа». И вот рэжут замок в храме и занимается там, чём хотят.

В 1996 году я попросіл архіепіскопа навесці наш храм і даты компетентныя указанія на дальнейшую работу. Он приехал, одобриў нашу работу, а в 1997 году по указанию чиновников із храма утасцілі клирос-хоры для пеўцов.

Пришлося обращаць с жалобой во многие высокіе інстанцыі, вплоть до презідента, о краже кілоскроса. А результаты — нуль. Польтара года я добіўся істины. Оказываецца, украдэнныя материалы передады Хотімскому краеведческому музею.

Я понімаю, музей вещь нужная, его становленію нужно всячески помогаць, но не таким же разбойным образом!

Мне обещаю вернуть материалы (верней даты заменённые) и восстановіць хоры для певчих. Но я сомневаюсь в этом.

Правоохранітельные органы — прокуратура, УВД — предлагают подаваць на чиновников в суд. Но толькі-то? У сильнага всегда бессильны виноват, как писал дедушка Крылов. И, заранне зная, что в Хотімскім районе правды не добиться, я хочу «покурыць» чиновников хотя бы через демократичную газету. Может совесть у них проснется, хотя чуточку образуміт.

Мікуні А.Н.
член рэлігіознага общества.
Постскріптур. Наш храм, он чысліцца когдато Мужикові-Ніколаевскім, Климовіцкім, Кляміловіцкім узедзі, може функцыоніраваць, но беда ётам, чо нет сяяченніка. Епархія дает для обслуживания церкви отца Інокентія из Кляміловіч, яму дадаўся, я хочу «покурыць» чиновников хотя бы через демократичную газету. Может совесть у них проснется, хотя чуточку образуміт.

А.Капытоў

гэта партыя ды нешта ўпісціла з рук. І рапшы: трывайся за пута і будзеш тута. И вось, як бачы, не забываю.

— Со сваі. Хай дзяліць колькасці, але ж... Яна ім, гэта значыць нам, зарас ого як патрэбна. Столкі разбеглася.

— А як жа! Якія рэйны сход — еду. На які чорт мне ўсё гэта? Але еду. Бо трэба. Не мне, я ўжо свае

лекаж трактарных таксама? Ды і маторычку ўсялякіх... хоць маістэрно адкрайтай. Так што нечага, стары, — паліпраўт ён бацьку на плачы.

— А кабылку? — тыцьку Мікіта відэльцам у кібасу. — Яна, сынок, ця... — Ага! І сама па сабе, і што ні год — прыпль. А гэта жывая капельчына. Я ўжо не кажу пра зерне. Камукуму, а мне старышы заўжды. А за капеікі. Хоць тону, хоць дзве.

— О, о, о, — паблажківа ўсміхнуўся сын, за што і вып'ем.

— Я, сынок, заўраў дзед ад пахвали, — правільна зрабіў, капі выкруці сякеры на руку бацькі.

— Ты? Выкруці?! Колкі табе тады было? 10 ці 12 год?

— Ты правы, перагнану кірху. Ну, ухапіўся за сякеры і верашчу: татка, не трэба... А то б пасек. А нас бы Сібір ці да сіцыяў. Уяўляеш, абрабавалі, як ўсё роўна ліпку абдэрлі. И хто? Тулагі, абібокі віскоскі. Вось табе і распакавашнне. Але не ў гэтым спраса. Я ўжо тады скумкай, куды траба хінуцца. Да гэтай банды. Бок та і цар не рабаваў. Іх улады, іх моц. Думаў, ўсё жыцце думай: мне б толькі ў іх партыі не бацька, кулачык будзе, я, не мнене. — Вось, малатак, ліпніу на спіне бацьку Дзмітрыя Мікітавіч.

аджы, дык табе. У іх ўсё на ўліку, як раней.

Ды якіх, — паблажківа ўсміхнуўся лагодна і хітра сын. — Мне даўно перададлі пра цяб, ўсё-усё: і актыўны, і жывы, і настымны...

— Дзе ж тут стомішся? — пакруціў носам Мікіта, як цуцык, пачуши мяса, — ідэш з рэчкі і ўсё дачы, дачы, дачы, дачы. Духілавіховыя трох, чатырох і ўсё ў сасонніку. Адна за адной спрытнейшыя. А як прыдзеш на сход, то ўсё гэтая аддзанікі партыі, якія кулачылы да перакупачавання. А ў цыбе ўшады тых палацаў. А ў цыбе ўшады тых палацаў.

— Во, во-во, — прыўзнічыў бацька, як кот, які ўбачыў мыш.

— То я адразу скумкай, што гэта за штука, і вушы навастрый ў горш аукані.

— Во, во-во, і я. Я змікіў, — скажаў Мікіта, — не можа таго быць, каб

не дарма лебяду ёў. Вясковы мужык, а разумінцы з гэтага дурся Шапіру. Я — мастак, я, я, я, волі! Мені! Волі! Мені! Кацінцы ідуць за рабеж. Ідуць. І ты за імі. А нам і тут добра, правільна, бацька.

— Усе то, што, капільцы ў нас забрали, я вярну дыкія ўсія з гакам, — захіхіці стары.

— А гак — на дзесяць кулакоў ранейшых. Так і трымайся.

— І — на кроку назад, сісніу кулагі.

— Ведаеш, што прыпаднесла наша ўлада гэтаму заслужаному Шапіру? Пару усечаных конусаў і некалькі палерак з прыгожымі літаркамі.

— Што за конусы?

— Хе-хе, бацька, не разуміш, не, пару крышталічных цацак, велічай з пінны куфаль, го-го-го. Ты табе і сякакітасць, і гонар Распублікі Беларусь. Гэта яму за шасіцдзесяцігоддзе, а мене за пяцідзесяцігоддзе, да таго ж не заслужаному, вось, павеў ён рукою вакол сябе, — тэлікі коперны — раз, дылан самы каштоўны, нават не ведаю, куды яго прыстасаваць, відэамагнітрафон, банкет у растаране. І гэтак далей, далей, далей, — энту сялдака зарагату ён.

— Ого, — заіздрасна паглядзеў бацька на сынаў з забыткі, вось табе і партыя — капут.

— Капут?! Хе, яна ўсіх перажыве. Бо чыёй карыты? Наша! А гэта галоўнае, стары... Дарчы, ведаеш, як празвалі вечар Шапіру? «Не гаў-ка! Го-го-го!»

— Ке, ке-ке-ке, падтрымаў бацька і гаворік пацякля далей, як рэчка ў мора.

“Беларускі Усход”. Грамадска-палітычная і літаратурна-мастакаўская газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўныя калектыўны рэдакцыі.

Адрас: 213670, Магілёўская вобл., Хоцімскі р-н, в. Маркаўка. Телефоны: галоўнага рэдактара 22-9-89, намесніка гал. рэд. 22-00-9.

Рэгістрацыі №141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гляджаціння аўтара надрукаваных матэрыяляў можа не супадаць з пазыцыяй рэдакцыі.

Адказнасць за даставернасць факту, падзей, прозвішчаў і іншай інфармацыі насякуюць аўтары апублікаўных матэрыяляў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 6 жніўня 1999 г. Надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Тыраж 1968 экз. Аб'ём 1 друк. аркуш. Заказ № 5.

Галоўны рэдактар В.А. ДАУГАЛЕЙ.